

rolnicze abc

Za dwa lata nowe regulacje na rynku mleka

Pakiet mleczny zastąpi kwoty

Anna Banaszkiewicz

a.banaszkiewicz@gazetaolsztynska.pl

Rolnicy produkujący mleko z niepokojem patrzą w przyszłość. Już za dwa lata zostaną bowiem zniesione limity w produkcji mleka, czyli tzw. kwoty mleczne. Zamiast nich zostanie wprowadzony pakiet mleczny. Kto na tym zyska, a kto powinien obawiać się strat?

Funkcjonowanie rynku mleka we wszystkich krajach unijnych regulują odgórne przepisy, obowiązujące w każdym państwie członkowskim. Decyzją Parlamentu Europejskiego, 1 kwietnia 2015 roku zostaną zniesione kwoty mleczne. Mechanizm kwotowania działa w naszym kraju od 2004 roku. Jego zadaniem jest utrzymanie równowagi na rynku mleka pomi-

dzy podażą a popytem oraz zapewnienie dostawcom mleka zbytu oraz korzystnej ceny skupu.

Wielcy producenci, większe możliwości?

Zniesienie kwot mlecznych budzi niepokój szczególnie tych rolników, którzy prowadzą małą i średnią produkcję. Nowe przepisy postawią bowiem w lepszej sytuacji właścicieli wielohektarowych gospodarstw, produkujących ogromne ilości mleka. Już dziś można zaobserwować, że kto może, zwiększa ilość bydła mlecznego w swoim gospodarstwie. Zasady rynkowe są bowiem nieubłagane — mleczarnie będą skupować to mleko, które będzie tańsze. A mniejsze ceny mogą zaproponować właściciele wielkich gospodarstw. W konkurencji

z nimi mali rolnicy nie będą mieli większych szans. Jeśli bowiem zgodzą się na niższe ceny mleka, ich produkcja być może nawet nie będzie na granicy opłacalności.

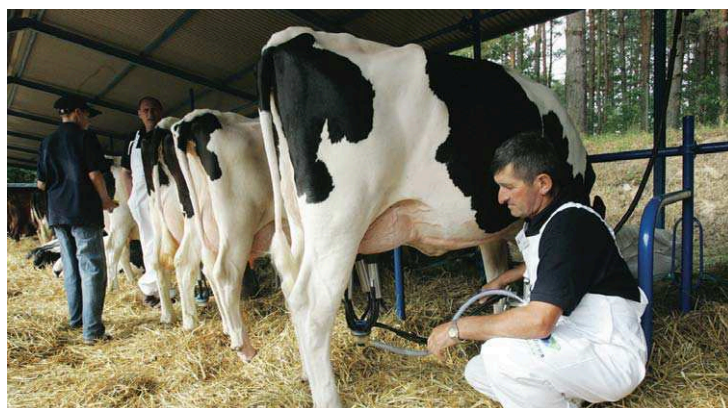
W organizacji producentów mleka musi być co najmniej 20 rolników, którzy łącznie wytwarzają minimum dwa miliony kilogramów mleka rocznie

Mali rolnicy nie będą stracić

Aby rolnicy nie byli pokrzywdzeni, wraz ze zniesieniem kwot mlecznych zostanie wprowadzony tzw. pakiet mleczny. — Ma on utrzymać równowagę na rynku mleka i zadbać o to, by dominujący przetwórcy nie narzucili rozproszonym dostawcom zbyt niskich i niekorzystnych dla rolników cen skupu — wyjaśnia Andrzej Milkiewicz, dyrektor Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego w Olsztynie. — Zniesienie kwotowania nie ma służyć utrudnieniu życia niewielkim dostawcom. Jego celem jest zwiększenie konkurencyjności tego sektora produkcji rolnej oraz zapewnienie jego zrównowagonego rozwoju.

Możliwość zrzeszania w organizacji producentów

Nowe przepisy będą pozwalały na tworzenie organizacji producentów na rynku mleka. Dzięki zbiorowemu działaniu, w ramach organizacji, będzie rolnikom łatwiej funkcjonować w grupie niż osobno po zniesieniu kwot mlecznych. Organizacje producentów będą się różnić od grup producentów — te drugie otrzymują bowiem dofinansowanie. Organizacjom takie dofinansowanie przysługiwać nie będzie, będą mogły natomiast negocjować z mleczarniami

Zniesienie kwot mlecznych budzi niepokój szczególnie tych rolników, którzy prowadzą małą i średnią produkcję. Fot. Zbigniew Woźniak

Nadzór i kontrola — zadanie ARR

Pakiet mleczny to nowe zadania dla Agencji Rynku Rolnego, która będzie zajmowała się uznawaniem organizacji producentów oraz zrzeszeń uznanych organizacji producentów mleka. ARR nie tylko będzie uznawać organizacje producentów mleka, ale też będzie musiała przeprowadzać w nich obowiązkowe kontrole, których plan będzie szczegółowo tworzony na każdy kolejny rok. — Krajowe oraz unijne monitorowanie rynku mleka będzie podstawą do podejmowania działań, których celem jest przywrócenie równowagi rynkowej, który co jakiś czas destabilizuje się — mówi dyrektor Milkiewicz. — Na razie jednak, jeszcze przez dwa lata będzie obowiązywało kwotowanie mleka, a każdy producent mleka powinien rozliczać się według starych i znanych zasad. Zanim wejdzie w życie pakiet mleczny, Agencja Rynku Rolnego z pewnością będzie podawała do wiadomości publicznej najnowsze ustalenia i szczegółowe informacje.

Czytelnikom
i Współpracownikom
składamy najserdeczniejsze
życzenia, szczęśliwych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
i sukcesów w nadchodzącym
2014 roku.
Zespół redakcji

rolnicze abc

525110tp-AP -K

REKLAMA

Z WARMII I MAZUR
Sowul & Sowul
sp. z o.o.
POLSKIE NASIONA TRAW

Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia niosą ze sobą wiele radości oraz refleksji dotyczących minionego okresu i planów na nadchodzący Nowy Rok. W tych wyjątkowych dniach chcemy życzyć wszystkim naszym klientom, kooperantom i mieszkańcom naszego pięknego regionu wiele zadowolenia i sukcesów z podjętych wyzwań.

Zarząd i Pracownicy
Sowul & Sowul Sp. z o.o.

NASZE NASIONA WYSŁIĘSZ Z PRZYJEMNOŚCIĄ

tel. 89 687 70 40, www.sowul.pl

4853130tr-a-M

Kolejny krok do przodu w reformie Wspólnej Polityki Rolnej

Piąty budżet w Unii, zaraz za Włochami

Maria Suszko, WMODR
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Prace nad nową Wspólną Polityką Rolną trwały ponad dwa lata. O tej kompleksowej reformie unijnej polityki rolnej, współdecydował Parlament Europejski i reprezentująca państwa członkowskie Rada Unii Europejskiej. Prace te były ściśle powiązane z negocjacjami wieloletniego budżetu UE na lata 2014-2020, który został zaakceptowany przez Parlament Europejski w dniu 19 listopada br.

Przyjęte przez Parlament 20 listopada br. cztery rozporządzenia w sprawie reformy

WPR, to ostatni, formalny krok ze strony PE w procesie negocjacji nowych przepisów, które będą obowiązywać w nowej perspektywie finansowej. Rozporządzenia miało być przyjęte przez Radę UE podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w miniony poniedziałek.

Parlament przyjął także rozporządzenie zawierające przepisy przejściowe na rok 2014, które dają możliwość przyznawania płatności bezpośrednich na zasadach obowiązujących w 2013 roku. Zapewniają też kontynuację wsparcia w ramach części działań wsparcia rozwoju ob-

szarów wiejskich. Zreformowana WPR będzie stosowana od 1 stycznia 2015.

Środki Wspólnej Polityki Rolnej dla Polski

Pieniądze unijne dla Polski na lata 2014-2020 wyniosą w cenach bieżących nieco ponad 32 mld euro, to jest o około 12 proc. więcej niż w latach 2007-2013, gdy wsparcie wynosiło 28,6 mld euro.

Polska pozostaje największym beneficjentem drugiego filara WPR, a także polityki spójności. Pod względem wysokości środków na płatności

bezpośrednie zajmujemy szóste miejsce w UE za Francją, Niemcami, Hiszpanią, Włochami oraz Wielką Brytanią. Licząc cały budżet na WPR, zajmujemy miejsce piąte za Francją, Niemcami, Hiszpanią i Włochami. W przeliczeniu na hektar użytków rolnych (UR) środki dla Polski na WPR są na poziomie zbliżonym do średniej w UE.

Płatności bezpośrednie – najważniejsze ustalenia

Zapewniono możliwość kontynuowania uproszczonego systemu płatności bezpośrednich SAPS do 2020 r. Jednocześnie wprowadzono nowe komponenty systemu płatności, takie jak:

1. płatność za praktyki rolnicze korzystne dla klimatu i środowiska (zazielenie),
2. płatności dla małych gospodarstw,
3. płatności dla młodych rolników,
4. płatności związane z produkcją oraz
5. płatności z tytułu obsza-

rów o ograniczeniach naturalnych.

Płatności bezpośrednie będą wypłacane tylko aktywnym rolnikom.

1. Zazielenie

Wprowadzono obowiązek realizacji trzech praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska: dywersyfikację upraw, utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ), utrzymanie obszarów proekologicznych lub praktyki równoważne – przynoszące ten sam, bądź wyższy poziom korzyści dla środowiska i klimatu jak praktyki obowiązkowe.

Praktyki równoważne mogą

obejmować elementy programu rolno-środowiskowo-klimatycznego albo krajowe lub regionalne systemy certyfikacji środowiskowej. Lista praktyk równoważnych będzie określona w załączniku do rozporządzenia.

1.1. Obszary proekologiczne

— Gospodarstwa posiadające do 15 ha gruntów ornych będą wyłączone z wymogu utrzymywania obszarów proekologicznych.

— Odsetek tych obszarów ma w 2015 roku wynosić 5 proc. i może być podniesiony do 7 proc. po przedstawieniu przez Komisję raportu, najpóźniej w marcu 2017 r.

Środki unijne dla Polski na lata 2014-2020 w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (mld euro)

Rodzaj wsparcia	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Łącznie 2014-2020
Płatności bezpośrednie	2 970	2 987	3 005	3 022	3 042	3 062	3 062	21 148
Rozwój obszarów wiejskich	1 570	1 567	1 565	1 563	1 561	1 559	1 556	10 941
Łącznie płatności PROW	4 541	4 557	4 573	4 589	4 607	4 625	4 623	32 081

Źródło: skonsolidowane projekty rozporządzeń Rady i PE (dokumenty Rady nr 13294/13 REV1 oraz 13349/1/13 REV1)

REKLAMA

Warmińsko-Mazurski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel. 089 526 44 39, 089 526 82 29
tel./fax 089 535 76 84
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl
Oddział w Oleku
ul. Kolejowa 31, 19-400 Oleko
tel./fax 087 520 30 31, 087 520 30 32
e-mail: oleko.sekretariat@w-modr.pl

64120tpn-a-s

Agro

MAGAZYN BYDGOSZCZ ul. Fordońska 405A • tel. 52 343 92 23, 52 345 21 71

CENY FABRYCZNE • 3 LATA GWARANCJI • SERWIS I DOSTAWA CZĘŚCI 24h

K400 NS

DISKOMAT

K600

TURBULENT 3 do 5 m

TRIOLINT TX 300 N

www.agro.bydgoszcz.pl

481913otbr-a -C

— Z listy kategorii gruntów traktowanych jako proekologiczne, państwo członkowskie wybierze kategorie, które będą obowiązywać na jego terenie.

— Do określenia procentowej powierzchni obszarów EFA kraje będą mogły stosować odpowiednie współczynniki

Pieniądze unijne dla Polski na lata 2014-2020 to ponad 32 mld euro, czyli 12 proc. więcej niż w latach 2007-2013

nikę ważenia uwzględniające znaczenie poszczególnych kategorii gruntów dla środowiska.

1.2. Dywersyfikacja upraw

— Gospodarstwa do 10 ha powierzchni gruntów ornych, będą wyłączone z tego wymogu.

— W gospodarstwach między 10-30 ha, wymagane będą 2 różne uprawy; a uprawa główna nie powinna zajmować więcej niż 75 proc. gruntów ornych.

— Gospodarstwa powyżej 30 ha gruntów ornych, będą musiały posiadać minimum 3 uprawy na gruntach ornych, przy czym dwie uprawy główne nie powinny zajmować więcej niż 95 proc. gruntów ornych.

1.3. Trwale użytki zielone

— Obowiązek utrzymania trwałych użytków zielonych (TUZ) na poziomie gospodarstwa ograniczono do wy-

znaczonych przez państwa członkowskie TUZ cennych przyrodniczo na obszarach Natura 2000, obejmujących gleby torfowe i podmokłe.

— Jeśli w danym kraju lub regionie udział TUZ w całkowitej powierzchni UR nie zmniejszył się o więcej niż 5 proc., wtedy możliwa będzie kontrola utrzymania TUZ na poziomie kraju lub regionu (pierwotna propozycja Komisji zakładała obowiązek kontroli udziału TUZ na poziomie gospodarstwa).

2. System dla małych gospodarstw

Będzie to instrument dobrowolny dla państw członkowskich i rolników, a wysokość pomocy może zostać określona jako:

— Kwota ryczałtowa — średnia płatności na hektar pomnożona przez maksymalnie 5 ha lub 25 proc. średniej płatności krajowej na beneficjenta, wtedy łączna kwota tych płatności nie może przekroczyć 10 proc. z koperty krajowej przewidzianych środków.

— Lub jako kwota odpowiadająca sumie wszystkich płatności, do których otrzymanie rolnik byłby uprawniony w standardowym systemie.

Maksymalna wysokość wsparcia na gospodarstwo może wynieść do 1250 EUR. Rolnicy korzystający z tej formy pomocy zostaną wyłączeni z kontroli spełniania wymogów wzajemnej zgodności, a także z konieczności stosowania praktyk w zakresie zazielenienia.

3. Płatność dla młodych rolników

Będzie działaniem obowiązkowym dla państwa członkowskiego (do 2 proc. koperty krajowej). Stawka płatności dla młodych rolników będzie podwyższona o 25 proc. Wsparcie może być udzielone do powierzchni od 25 ha do 90 ha, a limit ha ustali państwo członkowskie. Do płatności będą się kwalifikować rolnicy, którzy nie ukończyli 40 roku życia i którzy gospodarują nie dłużej niż 5 lat.

4. Płatności związane z produkcją

Na ten rodzaj wsparcia kraje będą mogły przeznaczyć do 10 proc. krajowej koperty płatności bezpośrednich (8 proc. + 2 proc. na rośliny strączkowe), a nie

które kraje w tym Polska do 15 proc. koperty (13 proc. + 2 proc. na rośliny strączkowe). Płatności będzie można stosować w sektorach wybranych przez dany kraj członkowski. Płatność ta nie powinna prowadzić do wzrostu produkcji, a jedynie do jej utrzymania.

5. Inne ważniejsze rozwiązania w systemie płatności bezpośrednich

— Kierowanie płatności bezpośrednich wyłącznie do rolników aktywnych.

— Z płatności bezpośrednich będą wykluczane obsza-

ry, na których nie prowadzi się działalności rolniczej. Zasady te nie obejmą podmiotów, które otrzymują płatności nie większe od określonej przez państwo członkowskie kwoty, która z kolei nie może przekroczyć 5 tys. EUR.

— Państwa członkowskie mają możliwość przesunięcia środków finansowych między filarami (do 25 proc. z II filaru na I filar w latach 2015-2020).

Kraje, które stosują SAPS będą mogły kontynuować do 2020 r. płatności z budżetu krajowego dla sektorów wspieranych obecnie w ramach płatności uzupełniających. Podsta-

wą do ustalenia wysokości wsparcia krajowego będzie kwota płatności uzupełniających (przejściowego wsparcia krajowego) zatwierdzona przez KE na 2013 r. Wysokość wsparcia ma być stopniowo zmniejszana o 5 punktów procentowych w stosunku do 2013 roku, zaczynając od 75 proc. w roku 2015, do 50 proc. w roku 2020.

Państwa członkowskie mają także możliwość zastosowania tzw. płatności redystrybucyjnej, polegającej na przeznaczeniu do 30 proc. koperty krajowej na dodatkową płatność do jednakowej liczby pierwszych hektarów (w każ-

dym gospodarstwie), nie większej jednak niż 30 ha lub niż średnia powierzchnia gospodarstwa w kraju. Wysokość tej dodatkowej płatności nie może przekroczyć 65 proc. średniej stawki krajowej.

Do 2018 roku państwa członkowskie są zobowiązane do wyznaczenia obszarów o ograniczeniach naturalnych (obecne ONW nizinne) w oparciu o 8 nowych kryteriów biofizycznych jakie zaproponowała Komisja.

ŹRÓDŁO:

www.minrol.gov.pl;
www.europarl.europa.eu/news/pl/news

REKLAMA

CONCORDIA
UBEZPIECZENIA

**ZDROWYCH i SPOKOJNYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA**

naszym Partnerom biznesowym, Klientom indywidualnym
oraz Czytelnikom Gazety Olsztyńskiej i Dziennika Elbląskiego
życzyć

Concordia Ubezpieczenia Oddział Olsztyn

GDZIE NAS SZUKAĆ?

REDAKCJA I REKLAMA

Anna Uranowska
tel. 89 539 74 73
fax 89 539 76 20
a.uranowska@rolniczeabc.pl

rolnicze abc

Następne wydanie
15 stycznia 2014
Zapraszamy

OGŁOSZENIA DROBNE

Rolnictwo

sprzedam

LOSZKI, knury hodowlane, transport GRATIS, 608-59-14-74.
PASZE, Koncentraty Paszowe, Skup Zbóż BAZI

OLSZTYNEK, (89)519-14-15, 609-040-455.
SALETRA, Camwil, Saletra, Mocznik, Siarczan Amonu, Nawozy NPK, Niemieckie Wapno Granulowane stosowane pogłównie; BAZI OLSZTYNEK, (89)519-14-15, 605-780-852.

inne

GOTÓWKĄ na dowolny cel. Nawet 7000 zł. Błyskawicznie.

wiczy, bez ukrytych opłat. Provident (taryfa wg opłat operatora), 600-400-288.

Praca

dam pracę

W gospodarstwie, 604-211-735.

Ekspert Radzi

Biogazownie rolnicze ze zbiornikami firmy Wolf System

Na energetycznej mapie Polski powstają kolejne biogazownie rolnicze. Tym razem projekty realizowane są w Upałtach Małych, Giżach, Kisielicach i Pierkunowie. Zakłady będą produkować energię elektryczną i ciepłą z odpadów produkcji rolnej, zwłaszcza tych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Część instalacji dla nowych biogazowni realizuje Śląska spółka Wolf System, która od prawie 50 lat specjalizuje się w dostarczaniu monolitycznych zbiorników i silosów żelbetonowych do składowania materiałów płynnych i sypkich.

Biogazownie dla gospodarstwa i dla miasta

Inwestor biogazowni rolniczej w Upałtach Małych, w gminie Giżycko, już w 2011 roku wystąpił o zgodę na budowę elektrowni biogazowej o mocy 1 MW. Postępowanie środowiskowe przeprowadzone zostało zgodnie z przepisami wspólnotowymi oraz krajowymi i zaowocowało pozytywną opinią, co do możliwości zrealizowania inwestycji. Zakład powstał na terenie gospodarstwa rolnego, które będzie dostarczało substrat do produkcji biogazu. Będzie to przede wszystkim gnojowica oraz kiszonka z kukurydzy, a także inne odpady produkcji rolnej, zwłaszcza te pochodzenia zwierzęcego.

Drugą biogazownią realizowaną przez firmę Wolf System na naszym terenie jest zakład w Giżach, w gminie Olecko. Podobnie jak w Upałtach Małych, zbiorniki fermentacyjne, pofer-

mentacyjne, magazynowe i wstępny, w którym składowany będzie substrat, wykonali specjaliści z firmy Wolf System. Prace rozpoczęły się jesienią 2012 roku, a otwarcie biogazowni zaplanowano jeszcze na rok 2013. Docelowo osiągnie ona moc 1 MW, a głównym substratem ma być kiszonka z kukurydzy oraz gnojowica świńska.

Kolejną inwestycją w naszym województwie, w której bierze udział Wolf System to elektrociepłownia biogazowa o mocy 0,999 MW w Kisielicach, powiat Iława. — Wybudowaliśmy tam: 2 zbiorniki fermentacyjne o średnicy 23 m i wysokości 8 m, zbiornik magazynowy substancji przefermentowanej o średnicy 32 m i wysokości 8 m. Ze zleceniem uporaliśmy się zaledwie od 4 października do 18 listopada — wyjaśnia Rajmund Reichel, dyrektor działu zbiorników i silosów żelbetonowych. Obecnie trwa montaż urządzeń technicznych instalacji, w tym podłączenie kogenatora.

O budowie zbiorników żelbetonowych dla Gospodarstwa Rolnego Perkun w Pierkunowie, w gminie Giżycko, można mówić od 19 listopada, kiedy ruszyły roboty.

— Aktualnie kończymy 2 zbiorniki fermentacyjne o średnicy 18 m i wysokości 6 m — mówi dyrektor Reichel. — Przed nami jeszcze 1 zbiornik magazynowy pofermentu o średnicy 24,5 m i wysokości 6 m i 2 zbiorniki o średnicy 7 m i wysokości 3,5 m ze stropem. Powstająca biogazownia będzie miała moc 0,49 MW,

a jej uruchomienie planowane jest latem 2014 r.

Bezpieczeństwo energetyczne regionu

— Tego rodzaju zakłady są niezwykle potrzebne na energetycznej mapie Polski, zwłaszcza w gospodarstwie rolnym dysponującym „darmowym” wsadem — m.in. odpadem z produkcji roślinnej i zwierzęcej. Powinny one stanowić jednolitą sieć gwarantującą powszechną dostępność zielonej energii. Przemawiają za tym jeszcze inne argumenty. Po pierwsze instalacje odnawialnych źródeł energii ze słońca, biomasy i wód geotermicznych powstają dzięki dofinansowaniu unijnemu, co wzmacnia lokalną gospodarkę. Po drugie biogazownie powstają na terenie gmin dysponujących substratem do produkcji biogazu i dzięki temu jest to w pełni samowystarczalna inwestycja. I po trzecie uzyskany w procesie fermentacji gaz posłuży do produkcji zielonej energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby własne inwestorów oraz na sprzedaż. A wszystko po to, by było ekonomicznie i przyjaźnie środowisku — zapewnia Rajmund Reichel.

Firma Wolf System to spółka specjalizująca się w budowie obiektów w kraju i za granicą. Rokrocznie stawia kilka tysięcy monolitycznych zbiorników żelbetonowych: zbiorniki na gnojovicę, obiekty inwentarskie, silosy żelbetonowe do składowania kiszonki i zadane komory silosów na nawozy oraz energooszczędne domy gotowe.

Czy więcej zielonej energii mogą produkować biogazownie?

Gotowe inwestycje

Anna Banaszkiewicz

a.banaszkiewicz@gazetaolsztynska.pl

Biogazownie na Warmii i Mazurach powstają coraz licznie. Niektóre inwestycje zostały już zakończone, inne są w budowie, a jeszcze inne w planach. Choć nadal w niewielkim stopniu dokładają się do bilansu energii pochodzącej z odnawialnych źródeł, rosnąca liczba inwestycji pozwala mieć nadzieję, że w niedalekiej przyszłości odsetek ten wzrośnie. O ile oczywiście tych dobrych, zielonych inwestycji nie zatrzymają niedopracowane przepisy.

Już w 2010 roku został przyjęty dokument opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Gospodarki, w którym kompleksowo opisano plan rozwoju biogazowni w Polsce. Dokument o nazwie „Kierunki rozwoju biogazowni rolniczych w Polsce w latach 2012–2020” zakłada, że w 2020 roku w każdej gminie będzie działać jedna biogazownia, wykorzystująca biomasę pochodzenia rolniczego. Dokument brzmiał optymistycznie, jednak czas pokazał, że w praktyce nie wszystko wygląda tak prosto, jak na papierze. Od 2010 roku regulacje prawne zmieniły się na niekorzyść inwestorów, a także pogorszyły się warunki dopłat do energii elektrycznej wyprodukowanej z biomasy. Pomimo tych niesprzyjających warunków biogazownie powstają. Na Warmii i Mazurach, czyli w regionie wręcz stworzonym do rozwoju biogazowni, inwestycji jest wyjątkowo dużo. Ponieważ nadal nie ma ustawy o OZE, inwestorzy nie ryzykują. Realizują tylko te biogazownie, na które otrzymali dofinansowanie.

Źródła dofinansowania

Budowa biogazowni jest trudną inwestycją, a jednocześnie pochłania ogromne środki finansowe. Jednak podmioty, które zdecydowały się realizować instalacje OZE

mogą liczyć na preferencyjne warunki i dofinansowanie z Unii Europejskiej.

Na realizację biogazowni można otrzymać dofinansowanie z kilku źródeł:

— Dotacje z funduszy Europejskiego Obszaru Gospodarczego — dofinansowanie nie może przekroczyć 80 proc. kosztów kwalifikowanych inwestycji.

— GIS (Green Investment Scheme), czyli program priorytetowy o nazwie System Zielonych Inwestycji — dofinansowanie do budowy biogazowni rolniczych udzielane jest w formie dotacji do 30 proc. kosztów kwalifikowanych oraz w formie pożyczki do 45 proc. kosztów kwalifikowanych inwestycji. Aby uzyskać dofinansowanie trzeba już na etapie składania wniosku wykazać, że projekty mają pozytywne decyzje środowiskowe, podpisane wstępne umowy na zakup energii, umowy na zakup substratu czy złożony wniosek o pozwolenie na budowę. Dofinansowanie otrzyma więc biogazownia nie na etapie pomysłu, a w trakcie wstępnej realizacji inwestycji.

— Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury — pośrednikiem w przyznawaniu dotacji jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Szlaki przetarto w Boleszynie

Pierwszą biogazownię uruchomiono w maju 2012 roku w Boleszynie koło Nowego Miasta Lubawskiego. Z powodzeniem produkuje energię dla gospodarstw domowych i instytucji w Boleszynie. Biogazownia oficjalnie funkcjonuje od maja, wytwarzając energię o mocy 1 MW. Inwestycja nie miałaby racji bytu, gdyby nie znaczące wsparcie Unii Europejskiej. Budowa i uruchomienie biogazowni kosztowały około 22 mln zł, z czego aż 11,3 mln zł pochodziło z funduszy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Kilka miesięcy po uruchomieniu, bioga-

zownia w Boleszynie uzyskała dofinansowanie na rozbudowę i modernizację. Realizacja tej inwestycji kosztowała 7,26 mln, z czego 2,9 mln to dopłaty z funduszy europejskich.

Druga biogazownia rolnicza — w Łęgutach

We wrześniu 2012 roku oddano do użytku biogazownię w Łęgutach (gmina Gietrzwałd). Inwestycja kosztowała 18 mln zł, z czego 6,9 to dofinansowanie z UE. Biogazownia pracuje z mocą 1,2 MW. Substratami do produkcji biogazu są: gnojowica świńska, kiszonka z kukurydzy, wywar pogorzelniany, kurzeniec ze słomą i gliceryna.

Kolejne budują się lub czekają na uruchomienie

Do dziś w naszym województwie dofinansowano budowę 10 biogazowni i modernizację jednej. To koszt 102,5 mln złotych, z czego prawie jedna trzecia (32,2 mln zł) pochodzi ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazur.

Instalacje biogazowe dofinansowane z RPO W i M mają działać, oprócz już pracujących biogazowni w Boleszynie i Łęgutach także w Pierkunowie (gm. Giżycko), Głabowie (gm. Ryn), Sławkowie (gm. Kętrzyn), Brzeźnicy (gm. Srokowo), Upałtach Małych (gm. Giżycko), Bykowie (gm. Korsze), Rozogach (gm. Sorkwity).

Dofinansowania poza RPO W i M znaleźli natomiast inwestorzy biogazowni w miejscowości Giże (pow. Olecko) i w Kisielicach (pow. Iława). Pierwsza powstaje dzięki dofinansowaniu z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007–2013. Druga otrzymała wsparcie w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW System Zielonych Inwestycji (GIS).

Świątyno i Rogale

W realizacji są już kolejne obiekty. W lipcu tego roku podpisano umowy dofinansowania budowy

dla rolnictwa i przemysłu

Możliwość dofinansowania inwestycji ze środków unijnych

www.wolfssystem.pl

DORADZIMY ZAPROJEKTUJEMY DOSTARCZYMY WYBUDUJEMY

NASZE REALIZACJE

zbiorniki żelbetonowe-cylindryczne dla biogazowni

żelbetonowe zbiorniki na gnojovicę

zbiorniki p. pożarowe i na wody opadowe

żelbetonowe zbiorniki dla oczyszczalni ścieków

silosy na kiszonki, na ziarno i pasze

silosy na biomasę, trociny i płyty drzewne

zbiorniki i silosy na wszelkie materiały płynne

Giże, gm. Olecko, moc 1 MW

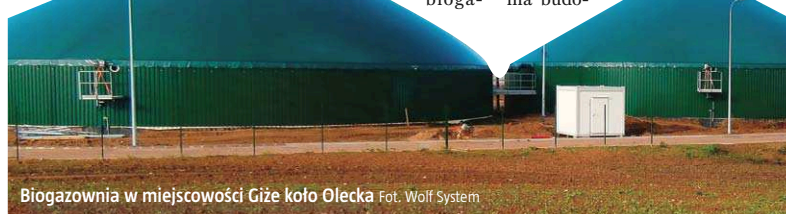
Kisielice, pow. Iława, moc 0,999 MW

Pierkunów, gm. Giżycko, moc 0,49 MW

Upałty Małe, gm. Giżycko, moc 1 MW

BUDUJEMY RÓWNIEŻ HALE PRZEMYSŁOWE, OBIEKTY INWENTARSKIE ORAZ ENERGOOSZCZĘDNE DOMY GOTOWE

Wolf System Sp. z o.o., ul. Budowlana 17, 41-100 Siemianowice Śl.,
tel.: +48/32/6053-700, fax: +48/32/6053-715, E-mail: mail@wolfssystem.pl

Biogazownia w miejscowości Giże koło Olecka Fot. Wolf System

czekają na uruchomienie

wy biogazowni w Świętajnie koło Szczytna oraz w Rogalach w gminie Dźwierzuty. Biogazownie powstają dzięki dofinansowaniu z RPO na lata 2007-2013. Koszt wybudowania każdej z instalacji to około 10 mln złotych, z czego prawie połowę dofinansuje UE. Obie biogazownie będą miały moc 0,370 MW. Doświadczeni wsadu, który jest konieczny do produkcji energii będą okoliczni rolnicy. Instalacja w Rogalach będzie

i w ciągu roku będzie wytwarzać 4 080 MWh energii. W celu zoptymalizowania kosztów budowy i uruchomienia biogazowni, będzie ona jednozakresowa — w jednym zbiorniku będą przebiegać wszystkie fazy wytwarzania biogazu. Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013. Inwestycja kosztować będzie 6,5 mln, a dofinansowanie z UE wyniesie 2,2 mln.

mentami przyznawanymi instalacjom produkującym energię z gazu (także biogazowniom rolniczym). Na ich podstawie biogazownia otrzymywała 129 zł za każdą 1 MWh wyprodukowaną energii. Była to kwota, która gwarantowała dochodowość. Przykładowo — instalacja o mocy 2 MW mogła w ten sposób zarobić mi-

lion złotych w ciągu roku. Gdy żółte certyfikaty wstrzymano, w branży biogazowej odnotowano kryzys, który trwa do tej pory. Co prawda, w ubiegłym roku rząd zapowiedział przedłużenie żółtych certyfikatów do 2015 roku, ale spóźnił się z przygotowaniem zmian w przepisach. Nie pierwszy więc raz opieszalność w działaniu

urzędników przynosi realne straty przedsiębiorcom. Sytuacji nie poprawia też brak ustawy o OZE.

Wszystko w rękach urzędników i ustawodawcy

Wielu właścicieli biogazowni ma instalacje gotowe do uruchomienia, jednak tego nie robią, bo musieliby dokładać do interesu. W tym roku zanotowano prawdziwy wysyp biogazowni, spowodowany ubiegłorocznymi doskonałymi warunkami do inwestowania w tego rodzaju instalacje. Inwestorzy, pisząc projekty i starając się

o wsparcie finansowe, byli dobrej myśli. Do działania skłaniały ich rosnące ceny energii oraz bardzo hojne dofinansowanie z wielu źródeł. Dziś gotowe inwestycje czekają na uruchomienie, a ich start uzależniony jest od decyzji na wyższych szczeblach władzy. W tym roku nie ma już jednak większych szans na przywrócenie żółtych certyfikatów. Na szczęście, dobiega on już końca, być może 2014 rok przyniesie lepsze rozwiązania i stworzy warunki do efektywnej pracy tych biogazowni, które już powstały lub są na etapie realizacji.

Więcej źródeł dofinansowania do OZE na lata 2014-2020

- Środki osi priorytetowej „Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej”. Do rozdysponowania jest 1,48 mld euro. Środki będzie można uzyskać na budowę lub modernizację instalacji OZE, które zwiększą efektywność przedsiębiorstw i pozwolą na rozwój inteligentnych systemów dystrybucji energii
- Środki rozdzielane przez zarządy województw w ramach realizacji programów regionalnych
- Środki można pozyskać również z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska m. in. GIS w ramach części 4. „Budowa, rozbudowa i przebudowa sieci elektroenergetycznych w celu podłączenia nowych źródeł energetyki wiatrowej”. Wkrótce nastąpi ogłoszenia konkursu. Oprócz tego w ramach GIS część 2 „Biogazownie rolnicze” o dofinansowanie mogą się starać przedsiębiorstwa zainteresowane budową lub modernizacją biogazowni rolniczych. Nabór wniosków planowany jest na rok 2014.
- Przedsiębiorcy zainteresowani inwestycjami w rozproszone, odnawialne źródła energii mogą skorzystać z programu BOCIAN, którego celem jest ograniczenie, bądź całkowite uniknięcie emisji CO₂. Minimalna wartość pożyczki to 2 mln zł, maksymalnie 40 mln zł, oprocentowanie nie niższe niż 2 proc. Program startuje 1 stycznia 2014 roku.
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska przygotował również wsparcie w zakresie OZE i obiektów wysokosprawnej kogeneracji. Dofinansowanie mogą otrzymać projekty w postaci pożyczki do 75 proc. kosztów kwalifikowanych (4-50 mln zł). Nabór wniosków zaplanowano na 2014 rok.

produkować biogaz z gnojowicy i kiszonki z kukurydzy, a substratem biogazowni w Świętajnie będą: kiszonki z traw, obornik bydlęcy oraz gnojowica.

Inwestorzy planowali uruchomienie obu gazowni jeszcze w tym roku.

Najnowsza inwestycja — Jarnońtowo

Pod koniec listopada bieżącego roku dofinansowanie otrzymał kolejny projekt. Inwestycja o mocy 250 kW powstanie w miejscowości Jarnońtowo w gminie Małdyty

Pomimo że w realizacji jest kilkanaście inwestycji, na razie działają i produkują energię z biomasy tylko dwie biogazownie.

Kryzys biogazowni rolniczych?

Obecna sytuacja biogazowni w Polsce nie wygląda zbyt dobrze. Te inwestycje, które zostały oddane i uruchomione jeszcze w 2012 roku działają i produkują energię z biomasy. Jednak z końcem ubiegłego roku wygasły tzw. żółte certyfikaty, z których korzystały m.in. biogazownie. Żółte certyfikaty były doku-

UWAGA !

Po raz kolejny ruszamy z akcją przeglądów zimowych CLAAS. Zgłoś się do swojego dealera CLAAS i skorzystaj z bezpłatnego przeglądu zimowego i atrakcyjnych rabatów na oryginalne części zamienne CLAAS.

Autoryzowany Dealer
Marki CLAAS
Olsztyn, ul. Towarowa 9
tel. 89 537 53 03
www.agrosznajder.pl

lub chcących zamieszczać na terenach większych. Jak zamieścić swój anons lub wysłać

WE DWOJE

list? Wystarczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 29/2013. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 1,55 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym

poniżej. Listy związane z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Rolnicze ABC”, ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn, z dopiskiem: „We dwoje”. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem 89 539 76 48. Następne wydanie kącika matrymonialnego w „Rolniczym ABC” 15 stycznia 2014 roku. **Jadwiga Gliniewicz**

Panowie

WE DWOJE NR 29/2013

PANOWIE PONIŻEJ 30 LAT

BYK Z WARMII

Jestem po czterdziestce, kawaler bez nałogów i zobowiązań, wykształcenie średnie, cenię uczuć, przyjaźń, prawdomówność, poznam panią w wieku do 45 lat, z okolic Nowego Miasta Lubawskiego.

UCZUCIOWY

Kawaler, po przejściach, bez nałogów, lubię słuchać muzyki, spacerować, poznam panią do lat 30. Mogę zmienić miejsce zamieszkania.

ELBLĄŻANIN

Jestem młodym, atrakcyjnym trzydziestolatkiem, z uczuciami, uczynnym, zaradnym, pracowitym, poszukuję swojej drugiej połowy z okolic Elbląga. Czekam na poważne oferty.

PANOWIE 31-45 LAT

ANDRZEJ

Wolny, katolik, po czterdziestce, poznam panią mieszkającą na wsi. Pani może być z dzieckiem. Zdjęcie mile widziane.

KAWALER

(45/170) Katolik, palący i pracujący, mieszkam samotnie, poznam panią w wieku 40-50 lat, poważnie myślącą o życiu we dwoje mieszkającą na wsi, w okolicach Mrągowa lub Olsztyna.

SAMOTNY

(45/166) Kawaler, bezdzietny, bez nałogów, na stałe zamieszkały w Niemczech, z dobrym sercem i charakterem, pragnie poznać samotną panią do lat 48, mieszkającą na wsi, bez nałogów, liczy się szczerść, zaufanie i charakter. Proszę o poważne oferty. Odpowiem na każdy list.

PANOWIE W WIEKU 46-60 LAT

WAGA

Po pięćdziesiątce, niezależny finansowo, niepalący rencista, własny dom, poszukuję drugiej połowy, pani, która zamieszka w mnie na wsi niedaleko Elbląga. Tylko poważne oferty.

PO PIĘDZIESIĄTKĘ

Rencista, mieszkający na wsi, pozna panią też rencistkę, niską, szczupłą, która poszukuje przyjaźni lub stałego związku.

TROCHĘ SAMOTNY

(51/177/84) lubię wszystko co piękne, lubię kochać i być kochanym, poszukuję atrakcyjnej pani, w wieku do 50 lat.

ROZWIĘZANY

Po pięćdziesiątce, niezależny, własny dom, rencista, pozna panią wolną, o dobrym sercu, niekonfliktową, na dobre i na złe chwile w życiu.

Z OKOLIC MORĄGA

60-letni, niezależny finansowo i mieszkaniowo, zmotoryzowany, na rencie, poszukuję drugiej połowy, pozna panią w podobnym wieku, najchętniej z Morąga lub okolic. Cel — stały związek.

PANOWIE POWYŻEJ 60 LAT

ZARADNY

Jestem po sześćdziesiątce, niekarany, bez nałogów, mieszkam na wsi, poznam panią do lat 60.

PO 60-TCE

Wysoki wdowiec, zmotoryzowany, pozna samotną panią do lat 58, atrakcyjną, szczupłą, uczciwą, niematerialistkę, która mieszka na wsi, w okolicach Elbląga.

WODNIK

Zaradny, niekarany, bez nałogów, rozwiedziony, mieszkam wsi, pozna panią w wieku do 60 lat.

RENCISTA

(64/175/82) Samotny, rozwiedziony, na rencie inwalidzkiej, bez nałogów, pragnę poznać panią do lat 70, samotną, z dobrym sercem, która myśli poważnie o stałym związku.

STRZELCZ

Pragnę poznać panią, tak samo samotną jak ja, najchętniej z okolic Bartoszy, ale niekoniecznie. Cel — przyjaźń.

Panie

PANIE 46-60 LAT

BRUNETKA

49-letnia, z okolic Elbląga, atrakcyjna, szczupła, zadbana, kulturalna, uczciwa, pozna pana do lat 60, miłego, kulturalnego, uczciwego, który poszukuje znajomości opartej na zaufaniu, szacunku. Cel — przyjaźń lub stały związek.

OPTYMISTKA

Po pięćdziesiątce, szczupła, zaradna, niezależna finansowo i mieszkaniowo, wdowa bez nałogów, z poczuciem humoru, o dobrym sercu, pozna pana do 60 lat, z okolic Elbląga, o podobnych walorach, który poszukuje ciepła w życiu we dwoje. Cel — stały związek.

UCZCIWA WDWÓRA

Pozna pana powyżej 62 lat, z poczuciem humoru, domatora, mile widziany pan zmotoryzowany, wolny od nałogów.

PANIE POWYŻEJ 60 LAT

SAMOTNA

Poznam pana po 60-tce, najchętniej mieszkającego na wsi i posiadającego gospodarstwo rolne.

SZCZUPŁA EMERYTKA

(64/165) Wdowa, bez nałogów, z mieszkaniem, opiekuńcza, o dobrym sercu, blondynka, poznam pana w wieku do 68 lat, bez nałogów, miłego, opiekuńczego, o dobrym sercu. Cel — stały związek.

Z RYBNA

(64/165/75) Niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna pana samotnego, bez nałogów i zobowiązań, uczciwego. Mile widziany pan zmotoryzowany, z okolic Lubawy, Ostródy.

MIŁA

(66/164/70) Samotna, poznam pana wolnego, uczciwego, bez nałogów, do lat 75, który poważnie myśli o życiu. Mieszkam na wsi.

UCZCIWA

(67/165/70) Emerytka, wrażliwa, o dobrym sercu, własne M, pozna pana w odpowiednim wieku. Cel — przyjaźń lub stały związek.

UCZUCIOWA

Zadbana, bez nałogów i zobowiązań, inteligentna, wykształcona, uczciwa, wrażliwa, pogodnego usposobienia, niekonfliktowa, kochająca przyrodę i zwierzęta, pozna pana o bogatym wnętrzu, w wieku po siedemdziesiątce.

POGODNA WDWÓRA

Uczciwa, bez nałogów, katoliczka, z własnym M, bardzo dokuca mi samotność, pragnę poznać pana, wolnego, uczciwego, któremu dokuca samotność, chętnie zmotoryzowanego.

SYMPATYCZNA

Optymistycznie nastawiona do życia wdowa, pragnę poznać pana w wieku do 75 lat, aby przerwać zbyt długą samotność i cieszyć się życiem we dwoje.

Wsparcie finansowe dla beneficjentów z województwa

Unijne pieniądze

Anna Banaszkiewicz

a.banaszkiewicz@gazetaolsztyńska.pl

Innowacyjne gospodarstwa, lepszy start dla młodych rolników, nowoczesne maszyny i urządzenia, wyremontowane drogi dojazdowe i budynek gospodarskie, dofinansowania do szkół wyrządzonych przez katastrofy, renty dla rolników, dopłaty do usług doradczych — to tylko kilka punktów z długiej listy korzyści, jakie polskim rolnikom przyniosł Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Dzięki unijnemu wsparciu rolnictwo w Polsce,

a w szczególności w regionie ma szanse nieustannie się rozwijać i być konkurencyjne na międzynarodowym rynku.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 to największy program realizowany w Europie, obejmujący w Polsce 22 działania, którego budżet wynosi ok. 17,2 miliardów euro (tj. ok. 70 mld zł).

Wszystkie działania finansowane są z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzec Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz współfinansowane z krajowego budżetu. Większość z nich (aż 14 działań) wdraża Agencja

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, natomiast pozostałą część — samorządy wojewódzkie, Agencja Rynku Rolnego i Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA).

Na tle całej Unii Europejskiej Polska wypada doskonale — jesteśmy liderem w realizacji PROW. Dziś, pod koniec okresu finansowania zostało zagospodarowanych już ponad 90 procent środków. Nie oznacza to, że wszystkie zostały wypłacone. Rolnicy i przedsiębiorcy w całej Polsce otrzymali do tej pory blisko 50,5 mld złotych, z czego beneficjentom

ności. Wsparcie na pokrycie kosztów zakładania i funkcjonowania grup w ciągu pierwszych pięciu lat ich istnienia mogą uzyskać grupy producentów rolnych zarejestrowane przez marszałka województwa w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. Pomoc finansowa jest realizowana w formie rocznych płatności w okresie pierwszych pięciu lat, od daty wpisania grupy do rejestru. Kwota wsparcia jest naliczana w formie procentowego ryczałtu, na podstawie rocznej wartości netto przychodów ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków grupy. Płatności dla grup producentów rolnych są realizowane po zakończeniu danego roku działalności grupy.

Udział w systemach jakości żywności

W ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” ponad 3,3 tys. rolników złożyło wnioski o pomoc. Celem działania jest poprawa jakości produkcji i wzrost spożycia produktów rolnych objętych systemami jakości. Wsparcie dotyczy dobrowolnego udziału rolników w systemach: Gwarantowane Tradycyjne Specjalności oraz Chronione Nazwy Pochodzenia, Chronione Oznaczenia Geograficzne, Rolnictwo Ekologiczne oraz Integrowana Produkcja. Wysokość pomocy uzależniona jest od systemu jakości żywności.

Dopłaty do korzystania z doradztwa

W działaniu „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” dofinansowany jest koszt poniesionych przez beneficjentów usług doradczych w zakresie zrównoważonego zarządzania gospodarstwem, w tym przestrzegania zasad wzajemnej zgodności, czyli tzw. cross-compliance (gospodarka gruntami, ochrona środowiska, dobrostan zwierząt, zdrowość roślin) oraz poprawy bezpieczeństwa pracy. Każdy z wnioskodawców jest zobowiązany do zawarcia pisemnej umowy o świadczenie usług doradczych z uprawnionym podmiotem doradczym. Usługi doradczące świadczą instytucje i podmioty doradcze, prywatne i publiczne, które na terytorium kraju prowadzą działalność z zakresu doradztwa rolniczego (ośrodki doradztwa rolniczego, izby rolnicze, inne podmioty), które uzyskują akredytację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Uwaga!

Trwa jeszcze nabór wniosków na trzy działania w ramach PROW 2007-2013: „Grupy producentów rolnych”, „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” oraz „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”.

Działania nieinwestycyjne w PROW 2007-2013

Gospodarowanie w niekorzystnych warunkach Z działań nieinwestycyjnych w PROW 2007-2013 największym zainteresowaniem cieszyło się „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”. Działanie to pomaga finansowo gospodarstwom rolnym położonym na obszarach, na których produkcja rolnicza jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki naturalne. Dopłaty dla gospodarstw rolnych położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania kompensują istniejące utrudnienia w stosunku do gospodarstw położonych poza granicami ONW. W województwie warmińsko-mazurskim corocznie o te płatności ubiegało się ponad 31,5 tys. rolników.

9 pakietów rolnościowoświatowych

W 2013 r. ponad 9 tys. rolników naszego województwa ubiegało się o wsparcie w ramach działania „Program rolnościowoświatowy”. Jego realizacja przyczyniła się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i do zachowania zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. W ramach programu promowana jest produkcja rolna oparta na metodach zgodnych z wymogami ochrony środowiska i przyrody, wspiera zachowanie ostoi dzikiej ptactwa na i poza obszarem Natura 2000. Działanie obejmuje rolnictwo ekologiczne, zachowanie ekstensywnych trwałych użytków zielonych, ochronę gleb i wód oraz strefy buforowe.

Wsparcie na zalesianie

Ponad tysiąc rolników województwa warmińsko-mazurskiego skorzystało z pomocy na „Zalesianie gruntów rolnych i zalesianie gruntów innych niż rolne”. To działanie zwiększa powierzchnię obszarów leśnych oraz poprzez zwiększenie udziału lasów w globalnym bilansie węgla, ogranicza zmiany klimatu.

Renty dla rolników przekazujących gospodarstwa Więcej niż 800 rolników z województwa warmińsko-mazurskiego zaprzestało działalności rolniczej i skorzystało ze wsparcia w ramach działania „Renty strukturalne”. Służy to poprawie struktury agrarnej kraju, przyspieszeniu wymiany pokoleń oraz poprawie rentowności i konkurencyjności gospodarstw rolnych.

Wsparcie funkcjonowania grup producentów Do 1 grudnia 2013 r. do Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR 80 grup producentów rolnych złożyło wnioski o przyznanie pomocy oraz 209 wniosków o przyznanie płat-

We dwoje

Nr 29/2013

hasło

imię i nazwisko.....

adres.....

nr PESEL.....rok urodzenia.....

treść zgłoszenia (maksimum 30 słów).....

Powyższe dane do wiadomości redakcji.....

własnoręczny podpis.....

525110tp-ae-M

warmińsko-mazurskiego

pomagają rolnikom

z woj. warmińsko-mazurskiego wypłacono ponad 1,9 mld zł. Pozostała część pieniędzy jest przeznaczona do zabezpieczenia zobowiązań wieloletnich.

Wszystkie działania realizowane i dofinansowywane w ramach PROW dzielą się umownie na tzw. działania inwestycyjne i nieinwestycyjne. W naszym województwie tylko z tych pierwszych wypłacono ponad 700 mln złotych. Środki te przeznaczone na działania:

- „Modernizacja gospodarstw rolnych”,
- „Ułatwianie startu młodym rolnikom”,
- „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych”,
- „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych”,
- „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”,
- „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”,
- „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”.

Modernizacja gospodarstw rolnych

Największym zainteresowaniem wśród wnioskodawców w naszym regionie cieszyło się działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Działanie miało na celu zwiększyć efektywność gospodarstw poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, w tym wprowadzenie nowych technologii oraz poprawę jakości produkcji, zharmonizowanie jej warunków z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz warunków utrzymania zwierząt. O przyznanie dotacji w ramach tego działania ubiegało się ponad 3200 rolników z naszego województwa. Spośród nich aż 2638 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie i podpisano umowy.

Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu rolnicy kupowali maszyny rolnicze, narzędzia i urządzenia do produkcji roślinnej i zwierzęcej. Uzyskane środki były również inwestowane w budowę i modernizację budynków gospodarczych, zakładanie wieloletnich plantacji oraz ulepszenia infrastruktury technicznej poprzez utwardzenie dróg dojazdowych czy placów manewrowych na terenie gospodarstw. Średnia wartość inwestycji to około 310 tys. zł.

Ułatwianie startu młodym rolnikom

Celem tego działania jest ułatwianie zakładania lub przejmowania gospodarstw rolnych przez osoby młode o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych. Ma to bezpośredni wpływ na stymulowanie zmian strukturalnych w sektorze rolnym. Młodzi rolnicy to też nowe, świeże spojrzenie na produkcję prowadzoną przez ich ojców czy dziadków oraz otwartość na innowacyjne metody czy nowoczesne technologie i urządzenia. Na Warmii i Mazurach w ramach tego działania złożono 1500 wniosków o dofinansowanie. Najczęściej składali je młodzi rolnicy, w wieku od 18 do 25 lat ze średnim wykształceniem rolniczym. Blisko jedna trzecia gospodarstw utworzonych w ramach tego działania została utworzona dzięki osobom, które przekazały gospodarstwa młodszemu pokoleniu, a same przeszły na rentę strukturalną.

Przywracanie zniszczonego potencjału

Działanie „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych” szczególnie docenili rolnicy, których uprawy rolne czy budynki gospodarcze dosięgły różnego rodzaju klęski żywiołowej. Działanie było ukierunkowane na odtworzenie majątku w gospodarstwach rolnych, m.in. na zakup maszyn, urządzeń i wyposażenia oraz na budowę lub remont tych elementów infrastruktury, które są bezpośrednio związane z działalnością rolniczą — drogi wewnętrzne, ujęcia wody, instalacje elektryczne.

Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej

Dofinansowanie w ramach tego działania było przeznaczone na odnowienie i pielęgnację drzewostanów oraz wdrożenie mechanizmów zapobiegających katastrofom naturalnym. Największy nacisk kładziono na zabezpieczenia przeciwpożarowe. Z tego działania korzystały tylko trzy województwa, w tym warmińsko-mazurskie. Do tej pory wypłacono nadleśnictwom ponad 94 mln zł na realizację między innymi takich inwestycji, jak: prace hodowlane, modernizacja dojazdów (drogi pożarowe), modernizacja dróg leśnych, unowocześnienie infrastruktury technicznej.

Wsparcie rolników w tworzeniu własnych firm

Działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” ukierunkowane były na wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich poprzez wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i rynku pracy.

Pierwsze z nich, przeznaczone dla rolników, ich małżonków lub domowników, umożliwiała tworzenie pozarolniczych źródeł dochodu w gospodarstwie, poprzez podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej, dotyczącej głównie usług dla rolnictwa i leśnictwa, branż turystycznych

oraz usług związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem. Na ten cel wydtkowano już 55,6 mln zł wspierając 696 beneficjentów z naszego województwa.

Działanie „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” skierowane było do przedsiębiorców, prowadzących działalność na obszarach wiejskich, którzy w wyniku realizacji inwestycji tworzyli nowe stanowiska pracy. W warmińsko-mazurskim Oddziale Regionalnym ARiMR zawarto 616 umów dotyczących realizacji operacji związanych głównie z sektorami: usług dla ludności, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług dla gospodarstw rolnych

lub leśnictwa, sprzedaży detalicznej, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, sprzedaży hurtowej, rachunkowości, doradztwa, usług informatycznych. Dzięki unijnemu wsparciu powstało dotychczas blisko 800 nowych miejsc pracy.

Do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich poprzez wzrost aktywności lokalnych społeczności oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy, przyczyniło się również „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”. W ramach dwóch działań wdrażanych przez ARiMR złożono ponad 450 wniosków.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Województwo warmińsko-mazurskie za pośrednictwem ARMiR zyskało już
2 miliardy 447 milionów 686 tysięcy 339 złotych

Nazwa działania w ramach PROW 2017-2013	Kwota płatności 2007-2013 (zł)
Ułatwianie startu młodym rolnikom	79 100 000
Modernizacja gospodarstw rolnych	411 322 001
Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	38 378 106
Odtworzenie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych	94 031 043
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	55 451 423
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	66 305 052
Renty strukturalne	306 887 071
Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	614 531 000
Wspieranie gospodarstw niskotowarowych (z tytułu zobowiązań za okres 2004-2006)	35 257 764
Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne	135 186 225
Program rolnośrodowiskowy	567 835 876
Grupy producentów rolnych	30 964 345
Korzystanie z usług doradczych	10 662 245
Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	1 774 188
RAZEM	2 447 686 339

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Publikacja opracowana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Instytucja wdrażająca Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ceny zbóż nieznacznie wzrosły

Robert Stopa, WMODR
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Listopad na rynku zbóż to dalszy wzrost cen skupu ziarna podstawowych zbóż konsumpcyjnych. Potwierdza to opublikowany pod koniec miesiąca raport Międzynarodowej Rady Zbożowej, z którego wynika, że w sezonie 2013-2014 zbiory zbóż na świecie będą o około 9 proc. wyższe niż rok wcześniej. Prognozy te nie wpływają jednak znacząco na ceny zbóż zarówno w Polsce, krajach Unii Europejskiej jak i na świecie.

Notowania zarejestrowane w Zintegrowanym Systemie Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, średnia cena płacona za pszenicę konsumpcyjną na koniec listopada

kształtowała się na poziomie 759,56 zł/t, natomiast za żyto konsumpcyjne oferowano 529,37 zł/t. Jest to o 0,25 proc. i 2,68 proc. więcej w porównaniu do wartości notowanych w październiku. Jednak w porównaniu do roku ubiegłego, ceny te są wciąż niższe o 33,08 proc. w przypadku pszenicy konsumpcyjnej i 40,67 proc. w przypadku żyta konsumpcyjnego.

Pasze po górę

Także w obrocie zbożami paszowymi w listopadzie odnotowano nieznaczny wzrost cen. W ciągu miesiąca średnie ceny skupu kukurydzy zaczęły rosnąć i osiągnęły poziom 652,30 zł/t, a więc wyższy o 1,68 proc. niż w październiku. W analogicznym okresie 2012 roku była to wartość o 37,99 proc. niższa.

W przypadku jęczmienia paszowego osiągnięto w skupie średniej ceny 760,56 zł/t oznaczając wzrost o 2,97 proc. od października i spadek o 14,48 proc. od ostatniego roku.

Owies podrożał w listopadzie średnio o 3,50 proc. — z 492,58 do 510,47 zł/t. Wartość ta stanowi jednak zaledwie 56,48 proc. ceny uzyskiwanej na przełomie listopada i grudnia 2012 roku.

Najwyższy wzrost cen skupu odnotowano w obrocie ziarnem pszenżyta. Na koniec listopada wzrosły z poziomu 548,83 do 655,36 zł/t, co oznacza wzrost o 16,26 proc. Cena ta jednak, podobnie jak przy pozostałych gatunkach zbóż, jest wciąż niższa w porównaniu do roku ubiegłego. Różnica ta wynosi 35,01 proc.

Na krajowych światowych obrocie zbożami zaobserwowano podobne tendencje w kształtowaniu się cen zbóż zarówno konsumpcyjnych i paszowych.

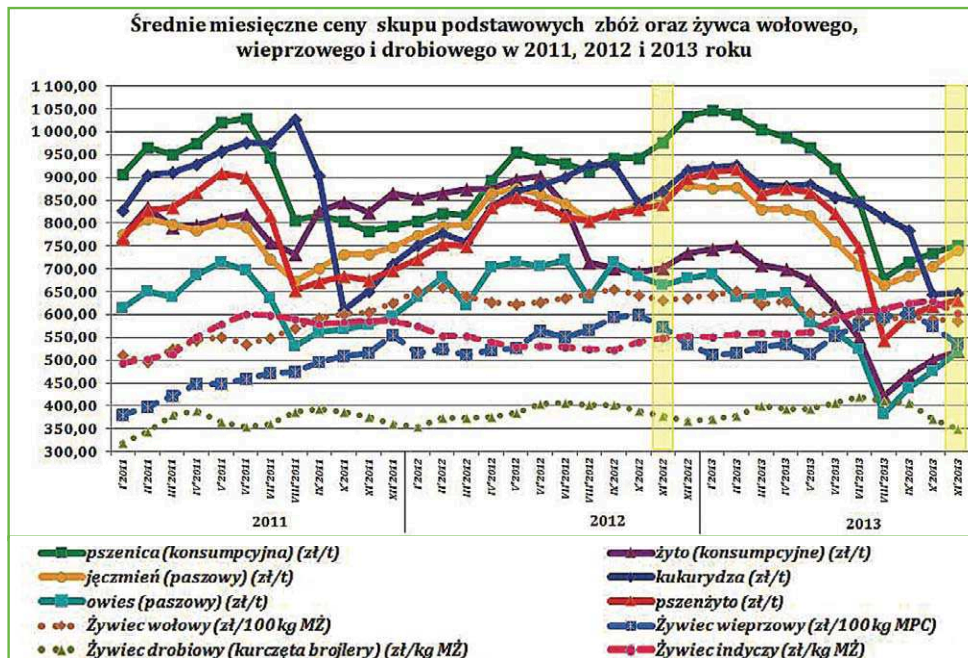
Oleiste droższe

W skupie nasion rzepaku listopad to niewielki, ale systematyczny wzrost cen. Na koniec miesiąca cena skupu osiągnęła wartość 1522 zł/t, co oznacza wzrost rzędu 1,12 proc. W porównaniu do zeszłego roku, obecna cena jest niższa o 31,14 proc.

Ceny żywca wciąż niższe

Na krajowym jak i unijnym rynku mięsa w ostatnich miesiącach mamy do czynienia ze spadkami cen. Jest to potwierdzenie typowej jesiennej tendencji.

Uzyskiwane na koniec listopada ceny za żywca wieprzowego

rozowy, według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRIRW, kształtowały się na poziomie 5,30 zł/kg masy cieplej poubojowej. W tym przypadku spadek w ciągu miesiąca wynosi 4,63 proc. Jednocześnie jest to cena niższa o 4,62 proc. w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

W listopadzie odnotowano nieznaczny wzrost cen kukurydzy, która osiągnęła poziom 652,30 zł/t

cu wykazały spadek z poziomu 6,17 do 5,83 zł/kg wagi żywej. Różnica wyniosła 5,86 proc. Cena ta jest jednak o 4,75 proc. wyższa w porównaniu do ubiegłego roku.

Klasy „S” i „M” stabilne

Listopad przyniósł zmiany w skupie jaj spożywczych. Poza asortymentem w klasach „S” i „M”, a więc najmniejszym, ceny ulegały spadkom. Średnia cena w notowaniach wynosiła 32,05 złotych za 100 sztuk, co oznacza spadek o 1,25 proc. w ciągu miesiąca. Także w porównaniu do ubiegłego roku uzyskiwane średnie ceny są niższe o 33,39 proc. Wzrost dotyczył jedynie cen najmniejszych kategorii wielkości. W klasie „S” wyniósł w listopadzie 1,36 proc. — z 21,70 do 22 zł/100 szt., a w klasie wielkości „M” 5,05 proc. — z 30,10 do 31,70 zł/100 szt. W pozostałych kategoriach wielkości odnotowano spadki cen w zakresie od 1,25 do 6,33 proc.

Produkty mleczne droższe niż rok temu

Podobnie jak w poprzednim miesiącu na rynkach euro-

pejskich oraz w Polsce odnotowano wzrost cen w obrocie trwałymi produktami mleczarskimi. Zarejestrowana w systemie informacji rynkowej tendencja nie dotyczy pełnego mleka w proszku, które w listopadzie potaniało. Notowana na koniec listopada cena zbytu masła konfekcjonowanego wynosi 17,55 zł/kg. Jest to o 1,08 proc. więcej niż w październiku. Natomiast masło w blokach oferowano za 17,13 zł/kg, czyli o 6,87 proc. więcej niż przed miesiącem.

Za kg mleka odtłuszczonego w proszku oferowano 13,06 zł, a więc o 1,30 proc. więcej niż w październiku. Inaczej za pełne mleko w pro-

szku płacono 15,22 zł/kg, czyli o 0,64 proc. mniej niż miesiąc temu.

Porównując jednak ceny wszystkich trwałych produktów mleczarskich do notowań cenowych sprzed roku można stwierdzić, że we wszystkich przypadkach notowania cenowe wypadają na korzyść cen tegorocznych. Wzrosty kształtują się w przedziale od 13,45 proc. w przypadku masła konfekcjonowanego, poprzez 14,56 proc. dla masła w blokach, 17,59 proc. dla sproszkowanego mleka odtłuszczonego, do 22,73 proc. w przypadku sproszkowanego mleka pełnego.

Notowania cenowe jaj spożywczych w skali miesiąca i roku

Klasa wielkości	Cena z końca listopada 2012	Cena z końca października 2013	Cena bieżąca i dynamika zmian		
	zł/100 szt.	zł/100 szt.	zł/100 szt.	zmiana do XI 2012 (%)	zmiana do X 2013 (%)
S	32,30	21,70	22,00	-46,82	1,36
M	41,40	30,10	31,70	-30,60	5,05
L	43,00	33,60	31,60	-36,08	-6,33
XL	54,30	44,40	42,90	-26,57	-3,50
ŚREDNIO	42,75	32,45	32,05	-33,39	-1,25

ŚREDNIE CENY TARGOWISKOWE (w zł) na dzień 29.11.2013 r.

Targowisko/rolnik	Pszenica (dt)	Jęczmień (dt)	Pszenżyto (dt)	Ziemiaki (dt)	Jaja (szt.)	Prosięta (para)
Biskupiec	-	-	-	110 - 140	0,37 - 0,75	-
Elbląg	-	-	-	150	0,38 - 0,74	-
Elk	80	70 - 80	70	110 - 130	0,65 - 0,75	-
Głębokie	-	-	-	100 - 140	0,50 - 0,80	-
Olecko	70 - 80	-	70 - 75	110 - 120	0,50 - 0,70	-
Orneta	-	-	60	85	0,65	-
Pisz	-	-	-	100	0,60 - 0,80	-
Szczytno	-	-	-	120 - 170	0,65	-
GUS	88,80	82,47	77,07	117,97	-	350,02

Źródło: WMODR

AGROMA

TNIEMY CENY

Agroma Kielce Sp. z o.o.
Oddział Rzeszów
ul. Raclawicka 2
Tel. +48 516 038 479
www.agroma.kielce.pl

Kubota

Japońska niezawodność
teraz w niższych cenach!
Sprawdź u dilerów nowe,
niższe ceny ciągników Kubota!

- mistrzowska zwrotność
- niskie spalanie
- imponująca trwałość i niezawodność

For Earth, For Life
Kubota

www.traktorykubota.pl

983130bs-B -S